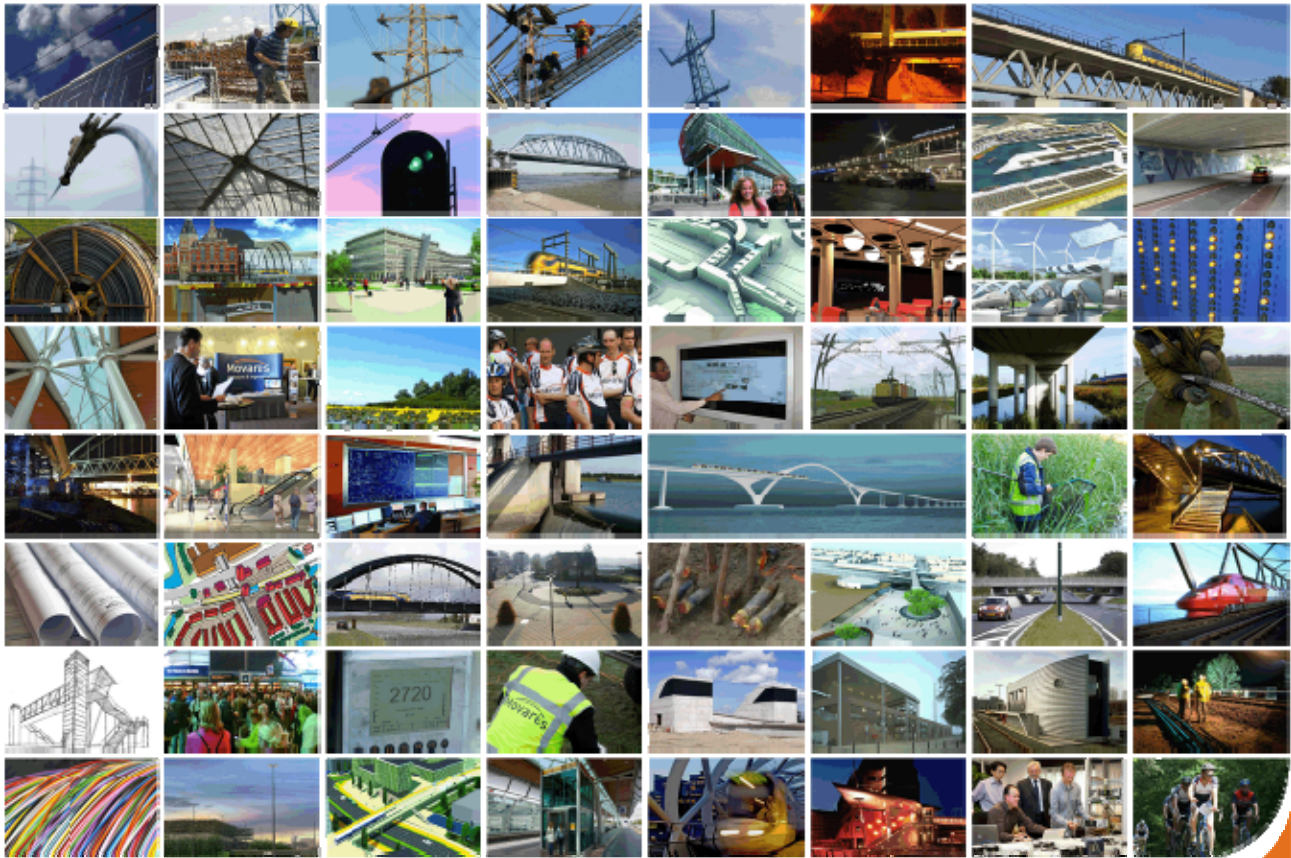

19 februari 2014- Versie 3.0

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Locatie en activiteiten	3
2.1	Locatie	3
2.2	Activiteiten	4
3	Werkwijze	6
3.1	Planten	7
3.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	7
3.3	Vleermuizen	7
4	Resultaten	8
4.1	Planten	8
4.1.1.	<i>Resultaten veldbezoek</i>	8
4.1.2.	<i>Effecten en vervolgstappen</i>	8
4.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	8
4.3	Vleermuizen	9
4.3.1.	<i>Resultaten veldbezoek</i>	9
4.3.2.	<i>Effectbespreking</i>	10
4.3.3.	<i>Vervolgstappen</i>	10
5	Conclusies en aanbevelingen	12
5.1	Conclusies	12
5.2	Ontheffing Flora- en faunawet	12
5.3	Maatregelen	12
6	Bronnen	14
	Colofon	15

1 Inleiding

De provincie Noord-Holland heeft als voornemen de N241 tussen de N242 en de N248 te reconstrueren. Daartoe wordt een nieuw inpassingplan opgesteld. Vanwege de reconstructie dienen drie woningen te worden geamoveerd. Voor de reconstructie van de N241 zijn (in overleg met de provincie en de gemeenten) drie herontwikkelingsgebieden aangewezen, waarbinnen de vervangende woningen gebouwd mogen worden.

In dit kader is begin 2013 een quick scan uitgevoerd naar de ecologische waarden rond de herontwikkelingslocaties (Vreeman, 2013).

Uit deze quick scan bleek aanvullend onderzoek nodig te zijn naar het voorkomen van beschermde planten, vogels met jaarrond beschermde nesten en vleermuizen. De resultaten van dit onderzoek worden in de voorliggende rapportage besproken.

2 Locatie en activiteiten

2.1 Locatie

Het aanvullend onderzoek heeft betrekking op de drie herontwikkelingslocaties die zijn aangewezen voor de herbouw van de te amoveren woningen (verder locatie 1, 2 en 3).

Locatie 1: Herontwikkelingslocatie voor de verplaatsing van Nes 20 (gemeente Schagen)

Nieuw gebruik: burgerwoning.

De locatie maakt onderdeel uit van een volkstuinencomplex. Het plangebied bestaat uit volkstuinen met bijbehorend schuurtje en een strook met opgaande beplanting.

Locatie 2: Herontwikkelingslocatie voor de verplaatsing van Provincialeweg 5 (gemeente Hollands Kroon)

Nieuw gebruik: burgerwoning met aanduiding hobbymatig veehouden toegestaan.

De locatie karakteriseert zich als een weiland met solitaire bomen en een bomenrij.

Locatie 3: Herontwikkelingslocatie voor de verplaatsing van Provincialeweg 24 (gemeente Hollands Kroon) en bestaande bebouwing op Provincialeweg 24.

Nieuw gebruik: agrarisch bedrijf met dienstwoning.

De locatie bestaat uit agrarisch bouwland.

De ligging en omvang van de locaties is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Ligging herontwikkelingslocaties. De herontwikkelingslocaties zijn met wit omlijnd op de detailkaartjes met de luchtfoto ondergrond.

2.2 Activiteiten

Op de herontwikkelingslocaties zal de te amoveren bebouwing worden herbouwd. Het gaat voor locatie 1 om een burgerwoning, voor locatie 2 om een burgerwoning met aanduiding hobbymatig veehouden toegestaan en voor locatie 3 een agrarisch bedrijf met dienstwoning.

Op locatie 1 en 2 worden mogelijk bomen gekapt. Op locatie 1 betreft het een gedeelte van een bomenrij op locatie 2 betreft het enkele losse bomen aan de rand van een bomengroep. Het grootste deel van de bomen op locatie 2 valt buiten de begrenzing van het plangebied (figuur 1).

De watergangen en bijbehorende taluds (die aan de locaties grenzen) maken geen onderdeel uit van het plangebied.

Het is op dit moment nog niet duidelijk wanneer de werkzaamheden gaan plaats vinden.

3 Werkwijze

Naar aanleiding van de bevindingen uit de quick scan van begin 2013 (Vreeman, 2013) is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van:

- Planten (locaties 1, 2 en 3)
- Vogels met jaarrond beschermde nesten (locatie 2)
- Vleermuizen: - vliegroue en foerageergebied (locatie 1)
- verblijfplaatsen, vliegroue en foerageergebied (locatie 2).

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode mei tot en met september 2013. In de onderstaande tabel zijn per veldbezoek de datum, de onderzochte soortgroepen en de weersomstandigheden aangegeven.

Tabel 1: Overzichtstabel met de datum, onderzochte soortgroepen en weersomstandigheden van de uitgevoerde onderzoeksrondes.

Datum	Tijdstip	Loc.	Onderzoek naar	Weersomstandigheden
07-05-2013	avond	2	vogels met jaarrond beschermde nesten (ihb. steenuil en buizerd) vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroue en foerageergebied) planten	kort durende lichte neerslag rond 22u, bewolkt, 17-22 graden Celcius, 2-3 Bft.
07-05-2013	overdag	3	planten	
22-05-2013	avond	1	vleermuizen (vliegroue en foerageergebied) planten	droog, licht bewolkt, 11 graden Celcius, 2 Bft.
05-06-2013	avond	2	vogels met jaarrond beschermde nesten (ihb. steenuil en buizerd) vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroue en foerageergebied)	droog, licht bewolkt, 12 graden Celcius, 1-2Bft
10-07-2013	ochtend	2	vogels met jaarrond beschermde nesten (ihb. steenuil) vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroue en foerageergebied)	droog, bewolkt, 20 graden Celcius, 1-2 Bft
15-07-2013	avond	1	vleermuizen (vliegroue en foerageergebied) planten	droog, licht bewolkt, 15 graden Celcius, 1 Bft
21-08-2013	avond	2	vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroue en foerageergebied)	droog, licht bewolkt, 15 graden Celcius, 2 Bft
30-09-2013	avond	2	vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroue en foerageergebied)	droog, helder, 8 graden Celcius, 3-4 Bft

3.1 Planten

Voor het onderzoek naar beschermde planten zijn de herontwikkelingslocaties 1, 2 en 3 in mei nagelopen op aanwezigheid van beschermde planten. In verband met de mogelijke aanwezigheid van laatbloeiende beschermde plantensoorten is locatie 1 in juli nogmaals onderzocht. Op locaties 2 en 3 werden op grond van biotoop geen laatbloeiende planten verwacht.

3.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Voor het onderzoek naar de aanwezigheid van steenuilen is locatie 2 conform soortenstandaard Steenuil (Dienstregelingen, 2012) onderzocht. Hiervoor zijn twee onderzoeksronden uitgevoerd in de avondschemering en 1 in de ochtendschemering. Daarnaast is tijdens het vleermuisonderzoek naar paarverblijven ook gelet op aanwezigheid van steenuilen.

In de rij met oude wilgen langs het water is tijdens de quick scan (Vreeman, 2013) een horst waargenomen. Deze horstlocatie is twee maal onderzocht op gebruik door vogels met jaarrond beschermde nesten. Hierbij is gekeken naar aanwezigheid van vogels op het nest en nestindicerend gedrag van vogels rond het nest. Bij het uitblijven van duidelijke tekenen van gebruik is per bezoek ten minste een uur gepost. Tevens is onder de nestlocatie gezocht naar sporen van gebruik (uitwerpselen, voedselresten en vers nestmateriaal).

3.3 Vleermuizen

Voor het onderzoek naar het gebruik van het plangebied door vleermuizen is gebruik gemaakt van een batdetector met time-expansion (Pettersen D240x). Hiermee zijn vertraagde opnames gemaakt. Voor de analyse van deze opnames is gebruik gemaakt van het programma Batsound.

Locatie 1 is twee keer in de avondschemering onderzocht op aanwezigheid van vliegroutes en foerageergebied.

Locatie 2 is in de periode mei-juli één keer in de ochtendschemering en twee keer in de avondschemering onderzocht op aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven. Daarnaast zijn in de periode augustus-september twee avondbezoeken uitgevoerd voor de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. Tijdens alle onderzoeksrondes is tevens gelet op gebruik van de planlocatie als vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen.

De bezoeken hebben plaatsgevonden in de periode mei-september. Alle bezoeken zijn afgelegd tijdens goede weersomstandigheden (droog, niet te koud, weinig wind, zie tabel 1).

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van maart 2013.

4 Resultaten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten nabij de projectlocatie. Waar dit van toepassing is wordt ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden, zoals genoemd in hoofdstuk 2, op beschermde soorten kunnen optreden en worden vervolgstappen besproken (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag ontheffing).

De resultaten en eventuele effecten en vervolgstappen zijn per soortgroep weergegeven.

4.1 Planten

4.1.1. Resultaten veldbezoek

Tijdens het aanvullende onderzoek zijn (naast de jeneverbes op locatie 1) geen beschermde planten aangetroffen. Aangezien mag worden aangenomen dat de jeneverbes is aangeplant (Vreeman, 2013) en derhalve niet is beschermd, worden geen beschermde planten verwacht.

4.1.2. Effecten en vervolgstappen

Er worden geen effecten op beschermde planten verwacht. Er zijn voor deze soortgroep derhalve geen vervolgstappen benodigd.

4.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

4.2.1. Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is naar voren gekomen dat de horst in één van de oude wilgen langs de watergang ten noorden van het plangebied, in gebruik is door de zwarte kraai (figuur 2).

Er zijn tijdens het aanvullend onderzoek geen steenuilen waargenomen.

Figuur 2: Luchtfoto van locatie 2 met de locatie van het nest van de zwarte kraai (rode stip) (bron luchtfoto: Geoserver)

4.2.2. Effectbespreking

Zwarte kraai is opgenomen onder categorie 5 op de lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten van het voormalig ministerie van LNV (augustus 2009). Dit houdt in dat de nesten van deze vogels alleen jaarrond zijn beschermd als ecologische omstandigheden dat vereisen. Voor de zwarte kraai geldt dat er sprake is van een positieve trend in aantallen (www.vogelbescherming.nl). Hierdoor wordt het betreffende nest niet als jaarrond beschermd beschouwd. Ook geldt voor deze locatie geldt dat er in de omgeving voldoende alternatieven zijn. Het nest is wel tijdens het broedseizoen beschermd. De betreffende boom wordt volgens het DO niet gekapt.

4.2.3. Vervolgstappen

Er zijn voor deze soortgroep geen vervolgstappen benodigd.

4.3 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd op locaties 1 en 2. In de onderstaande paragrafen worden de resultaten van het onderzoek op locaties 1 en 2 apart besproken.

4.3.1. Resultaten veldbezoek

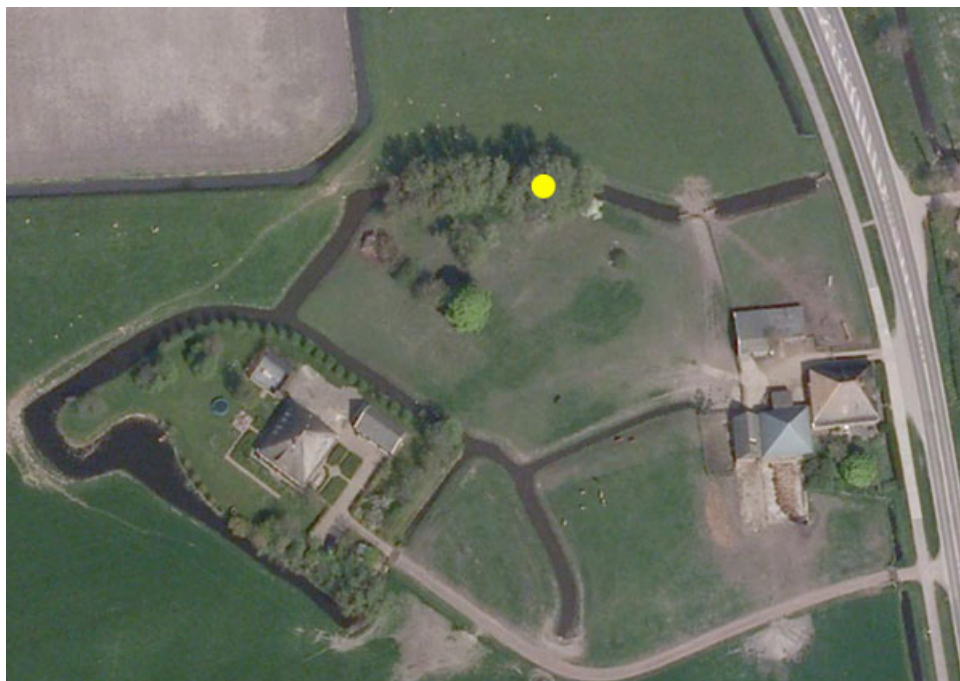
Locatie 1

Bij beide onderzoeksronden zijn enkele gewone dwergvleermuizen waargenomen die langs de bomenrij en boven het volkstuinencomplex aan het foerageren waren. Het gaat hier om 2 tot 5 exemplaren die de planlocatie extensief als foerageergebied gebruikten. Daarnaast is tijdens het bezoek op 15 juli ook een laatvlieger waargenomen die ten noorden van de locatie boven het weiland foerageerde. Op grond van de waarnemingen uit het onderzoek kan worden aangenomen dat het te verwijderen deel van de bomenrij niet van aanmerkelijk belang is voor vleermuizen in de omgeving.

Locatie 2

Tijdens het onderzoek naar zomer- en kraamverblijven zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. Gezien de late start van de foerageeractiviteiten tijdens de avondbezoeken en het vroege verdwijnen tijdens het ochtendbezoeken wordt niet verwacht dat de bomen rond de planlocatie als zomer- of kraamverblijf worden gebruikt. Wel zijn grote aantallen foeragerende vleermuizen waargenomen, waaronder gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De bomen maken geen deel uit van een doorlopende vliegroute. De rond de kruinen van de rij oude wilgen zijn echter wel van belang als foerageergebied voor gewone- en ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Tijdens het onderzoek naar paarverblijven is tegen middernacht bij de oude wilgen een langdurig roepende ruige dwergvleermuis vastgesteld. Bij ruige dwergvleermuizen roepen de mannetjes vanuit het paarverblijf om vrouwtjes te lokken. Het roepende mannetje kon niet visueel worden vastgesteld, maar op basis van het volume kon worden vastgesteld dat het dier (en dus het paarverblijf) zich in één van de 3 meest oostelijke oude wilgen bevindt (figuur 3). Naast de ruige dwergvleermuis zijn boven het perceel enkele foeragerende laatvliegers waargenomen. Tijdens het laatste bezoek is enkel een passerende ruige dwergvleermuis vastgesteld.

Figuur 3: Luchtfoto van locatie 2 met de locatie van paarverblijf van de ruige dwergvleermuis (rode stip) (bron luchtfoto:Geoserver)

4.3.2. Effectbespreking

Locatie 1

Door de beperkte kap van bomen wordt een klein deel van het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis tijdelijk minder geschikt. Gezien het beperkte gebruik van de locatie en de ruime aanwezigheid van alternatief foerageergebied in de omgeving worden door de voorgenomen kap binnen de planlocatie geen effecten verwacht. Naast het verwijderen van bomen kan bij het gebruik van verlichting verstoring optreden van foeragerende vleermuizen zowel gewone dwergvleermuis als laatvlieger optreden.

Locatie 2

Door de kap van bomen en het plaatsen van bebouwing wordt een deel van het plangebied minder geschikt als foerageergebied. Aangezien het grootste deel van de bomen, waaronder de oude wilgen langs de watergang, niet worden gekapt, blijft het paarverblijf van de ruige dwergvleermuis en het belangrijkste deel van het foerageergebied behouden. Naast het verwijderen van bomen kan bij het gebruik van verlichting verstoring optreden van de het paarverblijf en van foeragerende en passerende vleermuizen.

4.3.3. Vervolgstappen

Locatie 1

Om verstoring van foeragerende of passerende vleermuizen te voorkomen dient bij nachtelijke werkzaamheden gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting, waarbij uitstraling naar de bomen en watergangen in de omgeving wordt vermeden.

Locatie 2

Om behoud van de paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis te waarborgen dienen de oude wilgen langs de watergang ten noorden van het plangebied te worden gespaard.

Om verstoring van licht op foeragerende of passerende vleermuizen te voorkomen dient bij nachtelijke werkzaamheden gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting, waarbij uitstraling naar de bomen en watergangen in de omgeving wordt vermeden.

5 Conclusies en aanbevelingen

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit het aanvullend onderzoek besproken.

5.1 Conclusies

5.1.1. Planten

Uit het onderzoek blijkt dat er binnen het plangebied geen rekening hoeft te worden gehouden met beschermde planten.

5.1.2. Vogels met jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Op locatie 2 is een kraaiennest aanwezig. Dit nest is niet jaarrond beschermd (wel tijdens het broedseizoen) en blijft tevens behouden.

5.1.3. Vleermuizen

Bij locatie 2 is een paarverblijf van de ruige dwergvleermuis vastgesteld in een boom die niet hoeft te worden gekapt.

Er zijn op locaties 1 en 2 geen cruciale vliegroutes aanwezig. Wel maken locaties 1 en 2 deel uit van foerageergebied. Aangezien slechts een klein deel van dit foerageergebied verloren gaat en er in de omgeving voldoende alternatieven overblijven wordt niet verwacht dat de planlocaties van cruciaal belang zijn.

Indien verstoring door licht op foeragerende of passerende vleermuizen wordt voorkomen door bij gebruik van nachtelijke verlichting uitstraling naar de bomen en watergangen in de omgeving te vermijden worden geen effecten op vleermuizen verwacht.

5.2 Ontheffing Flora- en faunawet

Er is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd indien het project resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen. Dit geldt alleen voor licht en streng beschermde soorten (tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet); voor algemene soorten (tabel 1 van de Flora- en faunawet) geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud een algemene vrijstelling.

Voor de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd. Wel dient rekening te worden gehouden met onderstaande maatregelen (paragraaf 5.3) en de aanbevelingen uit de quick scan (Vreeman, 2013).

Bij de effectbeoordeling is er vanuit gegaan dat de oude wilgen langs de watergang op locatie 2 (Provincialeweg 5) kunnen worden gespaard. Indien dit niet mogelijk is, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd voor het verwijderen van een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis.

5.3 Maatregelen

Om effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen worden in ieder geval de volgende maatregelen voorgesteld:

- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij bomen/struiken/vegetatie worden verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige

worden gecontroleerd of er in te verwijderen bomen/struiken/vegetatie broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

- Om te voorkomen dat door gebruik van kunstlicht (tijdens de werkzaamheden of door de nieuwe inrichting) verstoring optreedt op verblijfplaatsen van vleermuizen en op foeragerende of passerende dieren, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting. Hierbij dient lichtval op bomen, watergangen en gebouwen te worden vermeden.
- Ter plaatse van de rij oude wilgen langs de watergang op locatie 2 dient zorgvuldig te worden gewerkt werken waarbij de 3 potentiële verblijfbomen van de ruige dwergvleermuis niet worden geraakt. Het gaat om de drie meest oostelijke wilgen langs de watergang (zie figuur 3 voor globale locatie).

6 Bronnen

Vreeman, G, 2013., Herontwikkelingslocaties N241 Schagen; Quick scan ecologie. Effecten op beschermde soorten en gebieden. Movares. Kenmerk: D81-GVR-KA-1300222.

Dienst Regelingen 2011. Soortenstandaard steenuil

Dienst Regelingen 2012. Soortenstandaard ruige dwergvleermuis

www.vogelbescherming.nl

Colofon

Opdrachtgever Provincie Noord-Holland

Uitgave Movares Nederland B.V.

Divisie Ruimte, Mobiliteit en Infra

DK G 3.00
Daalseplein 101
3500 GW Utrecht

Telefoon 030-2653257

Ondertekenaar drs. T.P. Seip
Adviseur ecologie

Projectnummer RM001125

Opgesteld door drs. T.P. Seip

Versie:	1.0	Status	vrijgegeven
	Naam:	Paraaf:	Datum:
Opsteller	drs. T.P. Seip		06-12-2013
Controleur	drs. F. M. van Schie		19-02-2013

© 2013, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.